Nr 53 TWEEDE JAARGANG 5 OCTOBER 1949

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE
PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van
«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

De giftmengster van Antwerpen

Wanneer we de nieuwsbladen van het laatste kwartaal van 1894 openslaan, dan wordt onze aandacht gevestigd op uitvoerige artikels verband houdend met een vergiftigingszaak in het Antwerpse, een zaak die gans de bevolking in spanning hield.

De misdadigster was te Mechelen op 15 October 1844 geboren als Marie-Theresie-Josephe Ablay en behoorde tot een gegoede familie. Op 10 Juli 1869 trad zij in het huwelijk met Frederik Faber, die op 4 December 1884 overleed. Op 1 Maart 1886 trad zij met Henri Joniaux, zelf weduwnaar van Ida Dumont, in de echt.

Het is onder de benaming van de « zaak Joniaux » dat dit berucht proces nog steeds voortleeft in de herinnering van oude Sinjoren.

Namens de Procureur-Generaal Servais werd een uitvoerige beschuldigingsakte opgesteld besluitend als volgt :

Ablay, Maria, Theresia, Josepha, wordt ervan beschuldigd :

1° te Antwerpen, in Februari 1892, vrijwillig en met het inzicht de dood toe te brengen, een manslag te hebben gepleegd op de persoon van Leonie Ablay, met de omstandigheid dat die moord gepleegd is met stoffen, die meer of minder snel de dood kunnen veroorzaken, op welke wijze die stoffen ook gebruikt

of toegediend zijn geweest.

2° Te Antwerpen, in Maart 1893, vrijwillig en met het inzicht de dood toe te brengen, een moord te hebben gepleegd op de persoon van Jaak Van den Kerckhoven ; dit in gelijkaardige omstandigheden als wat de eerste misdaad betreft en

3° nog altijd te Antwerpen, ditmaal in Maart 1894, op Alfred Ablay, en steeds op dezelfde wijze.

In de drie gevallen had zij haar slachtoffers de dood ingejaagd, een paar keren door morphine-bedwelming, eens door het toedienen van atropine.

De naam der Ablay's had een goede klank. Het was een geslacht van kranige militairen, maar het was niet een gefortuneerd geslacht. En haar temperament deed Marie Thérèse naar een leven van weelde verlangen.

Ook verteerde zij geld zonder zich te bekommeren om de dag van morgen. Spoedig geraakte zij in de schulden verstrikt. In 1892 had het gezin Joniaux-Ablay al af te rekenen met een passief van 121.000 fr, wat voor die tijd een reuzensom betekent.

Daarenboven werd madame Joniaux door de passie van het spel bezeten. Zij speelde bij Mme Neefs, te Spa, te Monte Carlo, en werd zelfs herhaaldelijk op bedrog betrapt.

Deze opzienbarende vergiftigingszaak nam twee en twintig zittingen van het Assisenhof in beslag.

De 3de Februari 1895, in de nacht van Zaterdag op Zondag, te één uur twintig, begon de Jury te beraadslagen. Twintig minuten nadien beantwoordde zij bevestigend de zes gestelde vragen. Dit verdict werd, naar men beweerde, eenparig uitgebracht.

Toen de betichte terug binnengeleid werd, was zij geweldig aangedaan. Het hoofd voorovergebogen, ineengezakt, beefde zij over gans haar lichaam. En toen viel het vonnis : DE DOODSTRAF.

In de celwagen, achtervolgd door een huilende menigte, werd zij naar de Begijnenstraat teruggebracht.

Die nacht sloot zij geen oog dicht. Maar de volgende dag, in de nanoen, had zij zich hervat en schreef zij een lange brief aan de Brusselse krant, de « Etoile Belge », een brief waarin niet een verbetering aangebracht werd en waardoor zij zocht zich als een slachtoffer, niet als een schuldige, te doen doorgaan.

Spoedig werd de aandacht der bevolking door nieuwe gebeurtenissen afgeleid.

Mevrouw Joniaux ging in beroep maar het mocht haar niet baten.

Daar in België de doodstraf in die jaren niet toegepast werd, zette een Koninklijk Besluit het uitgesproken vonnis om in eeuwigdurende dwangarbeid. De 5de Juni daaropvolgend verliet de gestrafte de Antwerpse gevangenis en werd zij naar die van Bergen overgeplaatst.

Te vier uur vertrok de trein waarin mevrouw Joniaux gezeten was, de heldin van een der meest opschuddingbarende Assisenzaken van die eeuw.

De 6de Juni, na een nacht in de gevangenis van Brussel te hebben doorgebracht, kwam zij te Bergen aan.

Marie Thérèse Ablay, de generaalsdochter, was voortaan dood voor de wereld.

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT

(Vervolg)

Toen ik eindelijk genezen was, bezat ik niets meer op de wereld. Het huis, dat wij bewoonden, was door de eigenaar aan een ander verhuurd en al onze meubelen waren verkocht, om enige kleine schulden, die vader gemaakt had, te vereffenen.

Ik verloor evenwel de moed niet, maar besloot mijn bedrijf op te geven tot ik enig geld zou hebben verzameld, om mij behoorlijk uit te rusten en begaf mij in dienst van een jong edelman, die, vooraleer ik hem had kunnen waarderen, in een tweegevecht om het leven kwam. Alsdan, niet meer wetend wat beginnen, trok ik naar Brussel, in de herberg « De Kempenaar », bij mijn oom en tante. Ik werd er met open armen ontvangen, en het is door hun aanbeveling dat ik de eer heb, heden uw dienaar te zijn.

Polfriet had met aandacht geluisterd naar al wat zijn knecht hem verhaalde, en het kwam hem waarlijk plezierig voor dat hij een soort van goochelaar in zijn dienst genomen had: het berouwde hem echter niet, ver van daar, en dit om de gegronde reden, dat er in alle standen der samenleving eerlijke mensen aangetroffen worden, en Jan Jokie, die zo flink zijn wonde had geheeld, een eerlijk dienaar kon zijn.

Hij toonde zich dan ook zeer gevoelig voor zijn geleden ongelukken, en beloofde, indien hij hem trouw diende, hem later het nodige geld te bezorgen, om hem als artsenijmeester en waardig opvolger van zijn vader op al de kermisfeesten en jaarmarkten te doen schitteren.

Polfriet had dus een wakkere en verkleefde dienaar gevonden. In het dorp Vossem bleven zij een uur stil om hun maaltijd te nemen en de paarden te laten pleisteren ; dan vervolgden zij hun weg en zagen de poorten van het oude en vermaarde Leuven, zonderdat zij het bijna wisten.

Jokie was niet alleen een brave en dappere ziel, maar ook een kluchtig man, die zijn meester dikwijls hartelijk deed lachen.

Zonder omzien reden zij naar « De Zwarte Adelaar ».

Het hart van Polfriet klopte, toen hij de plaats terugzag, waar hij, zeven dagen te voren, zijn meester in zulke droeve omstandigheden had moeten verlaten. Hij vreesde een slechte tijding te zullen ontvangen, en toch was hij gejaagd om daar te zijn.

Men reed de poort van de herberg binnen.

Daar stond de meester des huizes, die hem dadelijk herkende en teken deed aan een knecht de paarden te stallen.

Polfriet sprong van zijn ros en, terwijl Jan de knecht naar de stallen volgde, werd de edele heer de la Serre in de zaal gebracht.

XV.

WAAR ZIT HIJ GEVANGEN ?

— Ha, sprak de waard vriendelijk, het is de edelman, die vóór enkele dagen hier is geweest in gezelschap van de heer van Cramshoeven ?

— Ja, mijnheer, dezelfde.

— Ware mijnheer zo spoedig niet vertrokken, dan had hij de gevolgen kunnen zien van een heldhaftige verdediging.

— Is de Vlaamse edelman dan niet aangehouden ?

— Ongelukkig, ja, maar, volgens mij, verdiende hij een beter lot. Vooraleer aangehouden te worden, heeft de edelman de aanleider en vier van zijn manschappen gedood. Toen wilde hij langs een buitenvenster vluchten, maar is gevallen, werd erg gekwetst en...

— Vermoord ? vroeg Polfriet, schielijk verblekend.

— Neen, maar in de kamer gebracht ; zijn wonden werden verpleegd, en vijf dagen nadien is hij in een gesloten rijtuig weggevoerd.

— Vijf dagen nadien ! Dus vóór twee dagen ?

— Ja, mijnheer, de man zag er bleek en lijdend uit, hij droeg zijn linkerarm in een zwartzijden doek ; ik had er waarlijk medelijden mee ; ten eerste, het is een landgenoot en, ten tweede, men zag de droefheid op zijn gelaat.

Polfriet moest zich inhouden, om niet in tranen los te barsten.

— En ge weet niet, mijnheer, waar men hem heengevoerd heeft?

— O, mijnheer, daar weten wij niets van ; de Fransen betrouwen ons niet, en, als zij iemand wegvoeren, is het hun strenge plicht alles geheim te houden.

— Gij weet dan niets, mijnheer ?

— Och, edele heer, iets en niets ; daags vóór de wegvoering, terwijl ik rondging om de tafelgenoten te groeten en te zien of alles in orde was, heb ik de nieuwe kapitein verscheidene malen de naam Ath horen uitspreken. Ge weet, Ath is een versterkte stad, buiten Vlaanderen gelegen, en het zou daar kunnen zijn, dat de ongelukkige zucht. God geve hem een spoedige verlossing, dat is al, wat wij kunnen zeggen.

Polfriet verbleef een dag te Leuven, om de schijn niet te hebben dat hij naar de edelman zocht. Hij ging hier en daar in verscheidene koffiehuizen, waar veel officieren kwamen, en trachtte er iets te vernemen over van Cramshoeven.

Jokie, van zijn kant, liep de markten af en openbare pleinen, om het volk en de stadswachters uit te horen, maar, helaas, niets kon hij te weten komen.

's Anderendaags begaven zij zich op weg naar Ath, en bleven te Halle noenmalen, na er de vermaarde kerk van O. L. Vrouw bezocht te hebben. Polfriet had veel hoop op Ath, vermits deze stad herhaaldelijk was vernoemd geworden.

Ze kwamen te Ath aan en vroegen rechts en links, of er drie dagen te voren geen gesloten rijtuig met een bijzondere gevangene was aangekomen.

(Wordt vervolgd)

Verantwoordelijk opsteller : G. OPDEBEEK, Sergeyselsstraat 17, Borgerhout